

Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman väliraportti
06 / 2023

Muutosjohtaja Leila Pekkanen
Aluehallitus 04.09.2023
Aluevaltuusto xx.xx. 2023

Sisällys

1 Ohjelman päätavoitteet	3
2 Ohjelman toimeenpano	3
3 Taloudellisuus- ja tuottavuusohjelman tavoitteet ja niiden toteutuminen	4
4 Välittömät toimenpiteet ja tuottavuusohjelman päivittäminen	8
5 Riskiarviointi	9

1 Ohjelman päätavoitteet

Ohjelman päätavoitteet ovat yhtenevät valtakunnallisten tavoitteiden kanssa ja on laadittu hyvinvointialueen valmistelutilanteessa ensimmäisen talousarvion laadinnan yhteydessä, jolloin tunnistettiin myös paljon epävarmuustekijöitä tai riskejä, joiden toteutuessa ohjelman tavoitteet eivät tule toteutumaan ensimmäisen vuoden osalta. Riskienarviointi esitetään raportin viimeisessä kappaleessa.

Päätavoitteet palvelujärjestelmän muutoksesta

- Palvelurakenteen keventäminen sekä painopisteen muuttaminen ennaltaehkäiseviin, terveyttä ja hyvinvointia edistäviin palveluihin ja toimintamalleihin
- Palveluverkon tarkastelu tehdään ottaen huomioon palvelujen saatavuus, saavutettavuus ja palvelutarpeet.
- Perustason palveluiden vahvistaminen

Tuottavuuden kasvu

- Tuottavuuden kasvua haetaan mm. resurssien oikealla kohdentamisella, henkilöstön optimaalisella sijoittumisella ja työnjaon optimoinnilla sekä prosessien kokonaistarkastelulla ja yhtenäistämällä (integraatio).
- Kustannustehokkuuden parantamiseksi hyödynnetään ensisijaisesti hyvinvointialueen oma osaaminen ja fasilitetit ostopalvelujen sijaan.
- Digitaalisten palvelujen lisäämisellä tulemme korvaamaan muita palveluntuottamisen kanavia ja tuemme työn ja palvelun aika- ja paikkariippumattomuutta.
- Haluamme lisätä joustavuutta ja parantaa palvelujen saavutettavuutta.
- Etäpalveluiden ja digitaalisten palveluiden laajeneva käyttöönotto on kohtuullisen nopeasti toteutettava keino tehostaa toimintaa, eikä sen potentiaalia ole vielä tunnistettu kaikissa palveluissa.
- Keskitymme suurten volyymien palveluihin sekä paljon palveluja käyttävien asiakas-segmenttiin.
- Toimivat palveluprosessit, palveluketjut ja asiakkuuden hallinta nousevat keskiöön.
- Oman tuotannon osalta hyödynnetään täysipainoisesti olemassa olevat resurssit ja osaaminen.
- Lisäksi on tarpeen tarkastella vahvistettavan palvelustrategian sekä palveluverkkosuunnitelman mukaisesti tuotantotapoja ja panostaa myös hyvinvointialueen oman tuotannon vahvistamiseen, mikäli palvelut pystytään tuottamaan vertailukelpoisella hinnalla markkinoihin nähden.

2 Ohjelman toimeenpano

- Hyvinvointialueella on siirrytty ohjelmapohjaiseen toimintamalliin. Aluehallitus on vahvistanut tuottavuusohjelmaan sisältyvät toimenpideohjelmat 5.6.2023. Syksyllä käsitellään digitalisaatio-ohjelma sekä loppuvuodesta pelastustoimen palvelutasopäätös.
-

Ohjelmajohjainmalli

Alkuperäisen tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman taloudelliset tavoitteet ovat

Säästöavoitteet	2 023	2 024	2 025	Yht. 2023-2025
ICT tietojärjestelmät ja laitehallinta	3 000 000	3 000 000	3 000 000	9 000 000
Digitalisaatio, automaatio, robotiikka	3 250 000	5 250 000	6 750 000	15 250 000
Palvelutuotanto ml. palveluverkko	9 750 000	11 450 000	12 250 000	33 450 000
Henkilöstökulut	22 500 000	18 000 000	18 000 000	58 500 000
In Houseyhtiöt, tavoite 4 % / 190 milj. €, 2023 - 2025	2 000 000	2 500 000	3 000 000	7 500 000
Yhteensä	40 500 000	40 200 000	43 000 000	123 700 000
Nettokustannukset	1 091 858 000	1 116 721 785	1 153 593 300	1 153 593 300
Säästö %	3,7	3,6	3,7	10,7

Vahvistetut ohjelmat sisältävät alkuperäisen tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman tavoitteet. Talouden tasapainon saavuttaminen vuoden 2025 lopulla edellyttää nykyisen taloudellisuus- ja tuottavuusohjelman päivittämistä. Vuosikatetavoitetta on nostettava johtuen mm. kuluvan vuoden ennusteen mukaisesta alijäämän muodostumisesta sekä investointien rahoituskustannusten kasvusta ja poistojen määrästä.

Koska toimeenpano-ohjelmat ovat hyväksytyt kesäkuun alussa, valtaosa toimenpiteistä on vasta käynnistymässä. Alkuvuoden aikana on kuitenkin käynnistetty jo yksittäisiä toimia, jotka sisältyvät ko. ohjelmiin, kuten mm. henkilöstöä koskeva kokonaisselvitys, ensihoidon selvitys ja hankintoihin liittyvä kokonaistarkastelu. In House yhtiöille tullaan asettamaan tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman mukaisia tavoitteita myös 2024 talousarvion laadinnan yhteydessä.

3 Taloudellisuus- ja tuottavuusohjelman tavoitteet ja niiden toteutuminen

Kuluvan alkuvuoden aikana on käynnistetty lukuisia toimenpiteitä, jotka sisältyvät vahvistettuihin ohjelmiin. Taloudelliset vaikutukset eivät ole toteutuneet täysipainoisesti. Lisäksi kokonaistalouden näkökulmasta saavutetut säästöt ovat kumoutuneet kustannustenkasvuun muissa toiminnoissa. Lisäksi säästövaikutusten arviointia vaikeuttaa luotettavan vertailutiedon puuttuminen sekä talouden raportoinnit puutteet.

Konsernihallinto
29.8.2023

Kuluvan vuoden kokonaistavoite oli 40,5 milj.€, josta alkuvuoden toteutuma on 1,6 mili. € ja vuosikate-ennuste koko vuodelle on – 46,1 milj. €. alijäämää tulee kertymään yli 80 milj.euroa, mikäli loppuvuonna tuottavuus- ja taloudellisuustavoitteet eivät toteudu. Hyvinvointialueella käynnistetään loppuvuoteen kohdistuvia säästötoimenpiteitä, joilla pyritään alentamaan ennakoitua alijäämän kertymää.

Tavoite, ohjelman laadintahetkellä (syksy 2022)	Tavoite 2023	Toteutuma 06 / 2023	Sanallinen arvio toteutumaennusteesta 2023	
ICT tietojärjestelmät ja laitehallinta	3 000 000		Istekin palveluiden ostot jäämässä n. 800 000e alle talousarvion 2023 koko vuodelta. ICT-infran yliheiot ovat vielä kesken (siirretty tällä hetkellä n. 30%) ja yliheiot jatkuvat vielä syksyyn 2024. Tästä syystä päällekkäisiä siirtymäkauden ratkaisuja (kuten Citrix) ei olla päästy vielä purkamaan. Tietojärjestelmien ja pienlaitekannan konsolidoinnit alkavat toteutua vuodesta 2024 eteenpäin. Laitehallinnan osalta keskitetyt kilpailutukset eivät ole edenneet suunnitellusti.	
Keskittetyt ratkaisut	500 000			
Päällekkäisten ratkaisut / prukaminen	1 000 000			
Tietohallinnon käyttömenojen kasvun taittuminen (5%)	1 500 000	500 000		
Digitalisaatio, automaatio, robotiikka	3 250 000		Digitaalisten palvelujen ohjelma on sisällöltään valmis ja viimeistelyssä. Ohjelma tuodaan aluehallituksen käsittelyyn ja päätettäväksi syyskuussa 2023. Esitettävän sisällön mukaisia toimia on jo toteutuksessa. Etähoivan osalta kilpailutus on käynnissä ja toimintaa on laajennettu nykyisten voimassa olevien sopimusten rajoissa. Etähoivan ja lääkeautomaattien toiminnan laajentaminen on käynnissä rinnakkain. Tulsote: Maakunnalliset digihoitopolut, (valtimotauti ja diabetes), Tulppa-verkkovalmennus, Chat-palvelut, Chatbot-suunnittelutyö, Omaolo, mukana myös OmaSavo, OmaKys -kehittämisessä. RRP: Sähköinen perhekeskus, Terveyskylä-kehittäminen, Sähköinen hyte-palvelualusta, Ammatilaitesten digituki ja osaamisen kehittäminen, Mukana etäkuntoutuksen kehittämisessä, Digihoitopolkujen, etä vastaanoton ja chat-chatbot-palveluiden kehittäminen jatkuu RRP:ssa 2024-2025 Tulsoten loputtua, Muut: Terveyskylä (talot, pro ja digihoitopolut) Virtuaalikoitohoito, lääkeautomaatit	
Konsernihallinnon digitalisaatio ja automaatio (5 htv)	250 000			
Resurssisuunnittelun automatisointi, työajan säästö	1 000 000			
Etäpalvelut	1 000 000			
Kotihoidon etähoito	1 000 000			
Palveluverkko, tavoite kokonaiskustannus lähemmäksi maan keskiarvoa	9 750 000	300 000	Alueradiologia 300.000 e. Vuodeosastot ei toteumaa. Ensihoidon säästöt kohdistuivat kokonaisturvallisuuden toimialalle (noin 125 000e). Opiskeluhoollon monialainen yhteistyörakenne on kevään 2023 aikana organisoitu (perustettu alueellinen yhteistyöryhmä), perhekeskus toimintasuunnitelma on ollut valmistelussa ja tulee syyskaudella 2023 päätöksentekoon, menetelmäkoulutuksia on henkilöstölle pidetty, perhekeskus toimintamallia on otettua koko hyvinvointialueella käyttöön, sisältöjen kehittäminen ja yhtenäistäminen on työnalla. Sähköisen perhekeskuksen käyttöönotto on valmistelussa. Systeeminen lastensuojelua on levitetty hyvinvointialueella, henkilöstöä on koulutettu. Lasten ja nuorten mielenterveys- ja päihdepalvelujen rakennemuutosten sisällöllinen kehittäminen on käynnistynyt sekä myös hanketyössä on kehitetty jalkautuvan sairaanhoitajan toimintamallia ja Nepsytiimiä . Ikäntyneiden palveluiden osalat keskeisimmät toimeen pannut tuottavuustoimeenpiteet ovat lääkerobottihankinnan toimeenpano, palvelujen myöntämisperusteiden harmonisoinnin toimeenpano kohti kevyempää palvelurakennetta ja palvelujonojen purkamistyö. Luotettavan vertailutiedon puuttuessa tosiasiallisa talousvaikutuksia on mahdotonta arvioida. Geriatrian päivystystoiminta on käynnistetty alkuvuodesta. Pyritään vaikuttamaan paljon palveluja käyttäviin.	
Vuodeosastojen uudistaminen	1 000 000			
Häiriökysyntä, paljon palveluja käyttävät	2 000 000			
Muut toimenpiteet, palvelutuotannon toimisissa, ikääntyneiden palvelut, tavoitetaso - 34 Milj.€ (vrt. 2020).	5 000 000			
Lääkerobotit	1 000 000			
Perhe- ja vammaispalvelut	500 000			
Ensihoito- ja ensivastetoiminta	250 000	125 000		
Henkilöstökulut	22 500 000			1.1. - 30.6.2023 sairauspoissaoloa oli 7,62 päivää/työntekijä, joka ennakoii vuositasolla 15,22 pv/työntekijä. Syksn influenssakausi huomioiden määrä saattaa kuitenkin kohota. Sairauspoissaolojen 1. vuoden tavoite ollaan saavuttamassa eli laskennallisesti säästö on toteutumassa, mutta samaan aikaan sijaisten käyttö ja vuokratyön käyttö ovat kasvaneet, jotka syöneet saavutetun säästön. Henkilöstökustannusten alenemisen muut toimenpiteet suunnitellaan vuosille 2024-2025. Eurotavoitteiden asettaminen alkuvaiheessa on haastavaa, koska lähtötilanelukuja henkilöstön kokonaiskustannuksista ei ole ollut alkuvaiheessa. Reurssisuunnittelun automatisoinnin edistäminen käynnistetty, malli valmistuu loppuvuodesta, ei talousvaikutuksia 2023.
Sairauspoissaolot	2 500 000	2 500 000		
Henkilöstökulut, aleneminen 10 % 2023-2025	20 000 000			
In House yhtiöt, tavoite 4 % / 190 milj. € 2023- 2025	2 000 000	893 000	Työterveyshuollon osalta TA ennuste 7/2023 on vararun määrärahan mukainen (9,25M€), joten tuottavuustoimien voidaan katsoa lähteneen hyvin käyntiin. Ennusteen riskiä kasvattaa syksyn influenssarokotusten keskittyminen ja varsinainen influenssaepidemian mahdollisuus. Ostot In House yhtiöiltä ennustetaan alittuvan 0,893 milj. € alempi (Servica, Sakupe, Sansia). Koko vuoden tavoite ei toteudu.	
Yhteensä	40 500 000	4 318 000		
Nettokustannukset	1 091 858 000	684 951 000		
Säästö %	3,7			
Nettokustannukset €/ asukas, toteutuma	4 408	2765		
Nettokäyttökustannukset ennuste 2023 €/as	1 220 608 000	4928		
Mannersuomen keskiarvo (rahoitusperusteet)	4392			
asukasluku (valtion lask. mukainen)	247 689		Toteutuman mukaan asukaskohtaiset kustannukset muodostuisivat koko vuoden ennusteen mukaan yli 500 €/asukas korkeammaksi kuin mannersuomen keskiarvo.	

Tuloslaskelma 07 / 2023 ja tulosennuste 2023 (aluehallitus 30.8.2023)
TULOSLASKELMAN TOTEUTUMISVERTAILU 1000 €

PSHVA	TALOUSARVIO	TOTEUMA	ENNUSTE	Ta/Ennuste	Ta/Ennuste
	2023	1-7 2023	2023	ero €	ero %
Toimintatuotot	260 973	128 742	259 907	-1 066	99,6
Myyntituotot	134 776	68 969	125 853	-8 923	93,4
<i>Korvaukset hyvinvointialueilta</i>	<i>89 150</i>	<i>49 297</i>	<i>90 274</i>	<i>1 124</i>	<i>101,3</i>
Maksutuotot	81 603	52 448	94 848	13 245	116,2
Tuet ja avustukset	28 626	7 095	33 539	4 913	117,2
Muut toimintatuotot	15 969	230	5 667	-10 302	35,5
Valmistus omaan käyttöön	1 586	720	1 239	-347	78,1
Toimintakulut	-1 354 417	-814 413	-1 481 754	-127 337	109,4
Henkilöstökulut	-654 761	-388 966	-695 083	-40 322	106,2
Palvelujen ostot	-460 633	-281 679	-530 825	-70 192	115,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-132 720	-79 661	-138 878	-6 158	104,6
Avustukset	-26 494	-16 923	-30 495	-4 001	115,1
Muut toimintakulut	-79 809	-47 184	-86 473	-6 664	108,3
TOIMINTAKATE	-1 091 858	-684 951	-1 220 608	-128 750	111,8
Valtion rahoitus	1 139 378	690 011	1 182 881	43 503	103,8
Rahoitustuotot ja -kulut	-6 766	-3 413	-8 440	-1 674	124,7
VUOSIKATE	40 754	1 647	-46 167	-86 921	-113,3
Poistot ja arvonalentumiset	-38 593	-19 818	-36 818	1 775	95,4
TILIKAUDEN TULOS	2 161	-18 171	-82 985	-85 146	-3839,9
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	501	209	391	-110	78,0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	2 662	-17 962	-82 594	-85 256	-3102,6

Tuottojen ennustetaan toteutuvan 99,6 %. Toimintakulujen ennustetaan ylittävän 9,4 %. Henkilöstökulujen ennustetaan ylittävän 40.322.000 € :lla (6,2%). Henkilöstökulujen ylityksistä keskitetyn sijaishallinnan henkilöstökulujen osuus on noin 26 M€ ja vuokratyövoimaostojen osuus noin 5,2 M€. Hyvinvointialueelta arvioidaan puuttuvan noin 200 hoitoalan henkilöstöä tällä hetkellä, joka näkyy ostopalveluiden ylityksenä. Talousarvio ylittyy myös palvelujen ostoissa sekä aineissa, tarvikkeissa ja tavaroissa.

Valtion rahoituksena on ennusteessa käytetty 1.182.881.000 €, joka sisältää 32.183.000 € kuntien talousarvioiden 2022 ja tilinpäätösennusteiden 2022 erotuksen perusteella maksettavaa kertakorvausta. Kertakorvauksen määrä saattaa muuttua, kun lopulliset kuntien tilinpäätöstiedot varmistuvat.

Rahoituskuluja ennustetaan syntyväksi -8.440.000 € (netto). Ennustettu vuosikate on -46.167.000 € on riittämätön hyvinvointialueen investointiohjelman toteuttamiseen. Tilikauden alijäämäksi ennustetaan -82.594.000 €.

Investointiohjelman toteutuminen

INVESTOINNIT, 1000 €				
	TA 2023	Muutettu TA 2023*	TOT 2023 01 - 06	TOT %
Rakennusinvestoinnit	-42 380	-49 680	-15 044	30
Laiteinvestoinnit	-19 134	-22 389	-4 683	21
Sovellusinvestoinnit	-30 212	-19 657	-554	3
Osakkeet ja osuudet			-20	***
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	-91 726	-91 726	-20 301	5

*) Aluehallitus 12.4.2023, 120 §

-raami siirto sovellusinvestoinneista laite- ja rakennusinvestointeihin

Laiteinvestoinnit

Laiteinvestointeihin on hyväksytty vuodelle 2023 22,9 M€. Investointisuunnitelmaan alun perin hyväksytyistä laiteinvestoinneista noin 70 % on käynnistynyt eli investoinnit ovat joko kilpailutusvaiheessa tai hankittu. Vuodelle 2023 suunnitellut investoinnit pyritään toteuttamaan loppuvuoden aikana, mutta osa hankinnoista voi myös viivästyä seuraavalle vuodelle. Investointien läpivientiä vuoden 2023 aikana haastavat pitkät toimitusajat, viiveet kilpailutuksissa ja henkilöresurssipula.

Sovellusinvestoinnit

Investointisuunnitelmassa ICT investoinneille on vuodelle 2023 budjetoitu yhteensä 17 981 613 €. ICT investointeja on tammi-elokuussa 2023 käynnistetty yhteensä 4 457 048 € edestä. Hyvinvointialueen käynnistämiseen ja toiminnan jatkuvuuden varmistamiseen liittyvät tehtävät ovat olleet ennakoitua laajempia. Tästä johtuen uusien ICMT hankkeiden ja investointien käynnistäminen on ollut hidasta.

Rakennusinvestoinnit

Rakennusinvestoinnit toteutuivat ensimmäisen puolen vuoden ajan pääosin suunnitellusti. Uusi Sydän -projektin 2-vaiheen uudisrakennus valmistui helmikuussa ja muutot uusiin tiloihin saatiin tehtyä suunnitellusti kevään aikana. Projektin 2-vaihe alitti tavoitebudjetin.

Uusi Sydän -projekti eteni suunnitellusti ja peruskorjausosan on tarkoitus valmistua syksyllä 2025. Osana Uusi Sydän -projektin kokonaisuutta aloitettiin perus- ja erityistason vuodeosastotoimintojen integraatiosuunnittelu. Tarkoituksena on edistää asiaa konkreettiseksi sijoittumissuunnitelmiksi loppuvuoden aikana. Uusi Sydän -projektin kokonaisuuteen liittyvä akuuttiosaston peruskorjauksen toteuttajien kilpailutus toteutettiin kesän aikana puitesopimustoimijoilla ja tarkoitus on aloittaa työt alkusyksyllä.

Lainesairaalan rakennustyöt ovat edenneet sisävalmistusvaiheen töillä ja tilat valmistuvat keväällä 2024. Aluehallituksen 12.4.2023 käsittelyn mukaisesti vuoden 2023 rakennusinvestointien raami kasvoi 49 680 000 euroon johtuen Uusi Sydän ja Lainesairaala -projektien vuodelta 2022 siirtyneistä kustannuksista sekä vuokra hankkeiden kalustamiseen ja varustamiseen liittyvistä kustannuksista. Investointeja vastaavien rakennussopimusten osalta on edetty suunnitellusti. Siilinjärven pelastusaseman rakennustyöt ovat edenneet hyvin ja rakennus otetaan käyttöön vuoden 2023 loppuun mennessä. Varkauden pelastusasemahankkeen rakennustyöt on aloitettu kevään aikana, tarkoituksena että tilat valmistuvat alkusyksyllä 2024.

Konsernihallinto

29.8.2023

Ikäihmisten palveluiden asumishankkeet Puijonlaaksoon ja Siilinjärvelle etenevät valmistelevilla suunnittelutöillä ja hankkeet on tarkoitus tuoda päätöksentekoon alkusyksystä.

Perhe- ja vammaispalveluiden 12 (54) asumishankkeet Varkauteen ja Siilinjärvelle etenevät valmistelevilla töillä, tarkoituksena on toteuttaa kilpailutukset hankkeiden toteuttajista loppusyksyn aikana. Investointisuunnitelman mukaisten rakennusten investointeja vastaavien sopimusten osalta sitoumuksia on tehty 6/2023 mennessä yhteensä 16,46 M€ Siilinjärven ja Varkauden pelastusasemien osalta. Aluehallituksen 12.4.2023 käsittelyn mukaisesti vuoden 2023 investointeja vastaavien rakennussopimusten raami kasvoi 49 680 000 euroon johtuen Puijonlaakson palveluasumishankkeen sopimusarvon muutoksesta.

PELASTUSINVESTOINNIT			
INVESTOINNIT, 1000 euroa	TA2023	Tot 2023	1-6 Tot %
Laiteinvestoinnit	1 980	778	39,3 %
Sovellusinvestoinnit	80	0	0,0 %
INVESTOINTIMENOT YHTEENSÄ	2 060	778	37,8 %

Laiteinvestoinnit Investointisuunnitelmaan alun perin hyväksytyistä laiteinvestoinneista noin 71 % on käynnistynyt tai toteutunut. Kilpailutus on käynnistetty 9 % osalta. Kuopion säiliöauton alusta on tilattu, arvioitu toimitusaika Q1/2024, korityö toteutetaan välittömästi alustan valmistuttua. Säiliöauton arvioitu valmistuminen Q2/2024. Sovellusinvestoinnit Onnettomuuksien ehkäisy -sovellus on toteutumassa vuonna 2023.

Taloudellisuus-, tuottavuus- ja integraatiovaikutusten arviointi

Koska tuloslaskelma osoittaa alijäämää, on hyvinvointialueella etsittävä keinot toiminnan ja talouden sopeuttamiseen.

Taloudellisuus- ja tuottavuusohjelman tavoitteet eivät toteudu vuoden 2023 osalta. Yksittäisiä tuottavuusohjelman mukaisia toimenpiteitä on aloitettu alkuvuoden aikana, mutta mittavat rakenteelliset ja toimintatapoihin liittyvät muutokset käynnistyivät vasta aluehallituksen hyväksytyä ko. ohjelmat kesäkuussa 2023. Digitalisaatio-ohjelma käsitellään syksyllä 2023 ja loppuvuodesta pelastustoimen palvelutasopäätös, joka vastaa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluissa palveluverkko- ja palvelumallien kuvausta.

Investointiohjelman tarkastelu tehdään lainanottovaltuutta koskevien muutosneuvottelujen yhteydessä.

4 Välittömät toimenpiteet ja tuottavuusohjelman päivittäminen

Hyvinvointialueen johto ja aluehallitus käynnistävät loppuvuoden 2023 aikana tehtävät tehostamis- ja säästötoimet, jotka kohdistuvat erityisesti mm. ostopalveluihin, sijaistyövoiman hallintaan, aine- ja tarvikehankintoihin sekä investointiohjelman tarkasteluun. Pidemmän aikavälin suunnittelu mm. palveluverkon osalta käynnistetään välittömästi.

Konsernihallinto

29.8.2023

Erikoissairaanhoidon toiminnallinen ja sisällöllinen tarkastelu käynnistetään osana valtakunnallista sairaalaverkoston selvitystä.

Investointitasoa on pystyttävä merkittävästi laskemaan kaikilla osa-alueilla ja tilojen käyttöä on tehostettava siten, että nykyinen rakennettu infra käytetään mahdollisimman tehokkaasti.

Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelma rakennetaan uudelleen ohjelmapohjaiselle mallille. Tavoitteet asetetaan uudelleen huomioiden kuluvan vuoden talousennusteen mukainen alijäämä. Talouden tasapainovaatimus vuoden 2025 loppuun mennessä edellyttää voimakkaita toimenpiteitä sekä palvelurakenteeseen, palvelujen sisältöihin, prosesseihin, palvelujen tuotantotapoihin että palveluverkkoon.

5 Riskiarviointi

Tuottavuus- ja taloudellisuusohjelman toteutumiseen liittyy merkittäviä riskejä, joita ennakoidaan hyvinvointialueella käyttöön otettavan riskienarviointi- ja hallintamallin mukaisesti. Raportoinnin yhteydessä tulee raportoida myös riskien arviointi.

Jo tiedostettuja riskejä ovat mm:

- Korona-pandemian aikana syntynyt hoitovelka
- Työvoiman riittävyys
- Palvelutarpeen kasvu erityisesti ikääntyneiden palveluissa
- Palveluiden kustannusten kasvu, inflaatio ja yksityisten palveluntuottajien merkittävät hinnankorotukset sekä toteutuvat uudet kilpailutuksen nostavat hintatasoa merkittävästi nykyisestä tasosta
- Lainsäädännön muutokset, kuten mitoitukset, palvelutasoon liittyvät lisäykset
- Hyvinvointialueen palkkaharmonisointi
- Toimintaympäristön epävakaus ja varautuminen
- Muutuskustannukset

Rakennusinvestoinnit sisältävät pitkäkestoisuuden vuoksi riskejä. Riskejä voivat aiheuttaa mm. hintojen muutokset, joiden vaikutus investoinnin lopullisiin kustannuksiin on huomioitava. Suurissa investoinneissa riskien hallinta ja ennakoiminen korostuu ja mahdollisia kustannusnousuja voidaan arvioida erilaisten kustannusten nousua kuvaavien indeksien kautta.

Toteutuneita riskejä

- Hoitovelkaa ja jonojen purkua ei ole vielä pystytty toteuttamaan alkuvuoden aikana. Lakisääteisiä hoitoon pääsyn tavoitteita ei voida saavuttaa.
 - Työvoiman saatavuusongelmat jatkuvat edelleen. Työvoiman kokonaisuuden hallinta on rakennettava vähenevien resurssien, uusien toimintatapojen ja työnjaon uudistamisen sekä tehokkaan resurssisuunnittelun varaan. Toimenpiteet sisältyvät toimenpideohjelmiin. Työvoiman saatavuusongelmat voivat johtaa palvelutuotannon rajoitustoimiin.
 - Vanhusten asumispalveluiden henkilömitoituksen vaatimukset johtavat nykyisessä työvoimatilanteessa asumispalvelupaikkojen vähentämiseen, jotta mitoitusvaatimukset voidaan täyttää. Tämä merkitsee koko palveluketjussa paineen kasvua osastopalveluissa sekä perus- ja että erikoissairaanhoidon tasolla ja kotiin annettavissa palveluissa.
-

Konsernihallinto

29.8.2023

-
- Palveluntuottajien hinnoittelumuutokset ja kilpailutuksen tulokset näkyvät palvelujen kustannustason kasvuna.
 - Palkkaharmonisointi ei vaikuta vielä palkkakustannusten tasoon, mutta työvoiman saatavuusongelmien vuoksi joudutaan räätälöimään ratkaisuja, joilla on myös palkkakustannuksia nostava vaikutus.
 - Pitkäkestoisten investointien kustannustason nousu vaikuttaa investointien lopullisiin kustannuksiin ja investointiohjelman jatkuvaan tarkasteluun.
-